

Sygn. akt VIII Gz 185/16

POSTANOWIENIE

Dnia 6 lipca 2016 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie, Wydział VIII Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Natalia Pawłowska - Grzelczak

Sędziowie: SO Agnieszka Kądziołka

SO Anna Budzyńska (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 6 lipca 2016 r. w Szczecinie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa Z. B.

przeciwko (...) spółce akcyjnej z siedzibą w W.

o zapłatę

na skutek zażalenia powoda na postanowienie Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie z dnia 2 lutego 2016 r. w sprawie o sygn. akt X GC 1235/15

postanawia:

I. sprostować z urzędu punkt 2 zaskarżonego postanowienia w ten sposób, że przed słowami „odrzuć pozew” wpisać słowa „uchylić nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 13 sierpnia 2015 roku, wydany przez Sąd Rejonowy Szczecin – Centrum w Szczecinie w sprawie o sygn. akt X GNC 1364/15 i ”

II. oddalić zażalenie.

SSO A. Budzyńska SSO N. Pawłowska – Grzelczak SSO A. Kądziołka

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 2 lutego 2016 r. w sprawie o sygn. akt X GC 1235/15 Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie w pkt. 1 uchylił postanowienie Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie z dnia 14 października 2015 r. o stwierdzeniu swojej niewłaściwości i przekazaniu sprawy do rozpoznania Sądowi Rejonowemu dla m. st. Warszawy XV Wydział Gospodarczy jako miejscowo właściwemu w trybie art. 359 § 1 k.p.c., zaś w pkt. 2 odrzucił pozew.

W uzasadnieniu Sąd Rejonowy wskazał, że jak wynika z odpisu pełnego (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. pozwana (...) S.A. w W. została połączona ze spółką (...) na podstawie art. 492 § 1 pkt 1 k.s.h. poprzez przeniesienie całego majątku spółki (...), będącej spółką przejmowaną, na spółkę (...), będącej spółką przejmującą. Połączenie to nastąpiło na podstawie uchwał Nadzwyczajnych Zgromadzeń Wspólników spółek biorących udział w akcie przejęcia, zaś w dniu 30 kwietnia 2015 r. dokonano wpisu połączenia spółek w rejestrze przedsiębiorców KRS spółki przejmującej, w związku z czym z chwilą dokonania tego wpisu pozwana spółka (...) utraciła byt prawny. Sąd Rejonowy wskazał, że powód wniósł pozew przeciwko pozwanej spółce (...) dopiero dnia 19 czerwca 2015 r., a zatem

już po ustaniu jej bytu prawnego, co sprawiło, że spółka ta nie miała w dacie wniesienia pozwu zdolności sądowej (która nadto nie mogła być uzupełniona w trybie art. 70 § 1 k.p.c.) w związku z czym pozew podlegał odrzuceniu na podstawie art. 199 § 1 pkt 3 k.p.c.

Sąd Rejonowy wskazał również, że bez znaczenia pozostawało to, że sprzeciw od nakazu zapłaty złożyła spółka (...), bowiem wniesienie przez nią sprzeciwu nie oznacza wstąpienia do postępowania, nie jest więc pozwaną w rozstrzyganej sprawie, zaś jej sprzeciw należy traktować tylko jako informację o przejęciu pozwanej spółki.

Powód złożył zażalenie na powyższe postanowienie zaskarżając je w zakresie jego pkt. 2 - odrzucenia pozwu, wnosząc o jego uchylenie w zaskarżonej części.

W uzasadnieniu powód podniósł, że nie zgadza się ze stanowiskiem Sądu Rejonowego i wskazał, że (...) S.A. w W. została wykreślona z rejestru przedsiębiorców KRS dopiero dnia 30 czerwca 2015 r., a zatem w dacie wniesienia pozwu spółka ta była wpisana do rejestru. Ponadto powód stwierdził, że niezależnie od powyższego, w jego ocenie błędnie Sąd Rejonowy przyjął, iż braków w zdolności sądowej po stronie pozwanej nie można uzupełnić w trybie art. 70 § 1 k.p.c. Powód podniósł, że z uwagi na sukcesję uniwersalną spółki (...) w prawa i obowiązki spółki (...), spółka przejmująca na gruncie niniejszego procesu powinna być traktowana tak, jakby była spółką (...) S.A. Powód wywodził zatem, że w sprawie zachodzi tożsamość stron, a zatem dopuszczalne było uzupełnienie braków w zakresie zdolności sądowej w trybie art. 79 § 1 k.p.c.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie okazało się niezasadne.

W pierwszej kolejności należy wskazać, iż Sąd Rejonowy w sposób prawidłowy ustalił, że pozwana spółka utraciła zdolność sądową (jak również swój byt prawny) z dniem 30 kwietnia 2015 r., tj. z datą dokonania w Krajowym Rejestrze Sądowym wpisu o połączeniu spółki (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. ze spółką (...) spółką akcyjną w W. na podstawie art. 492 § 1 k.s.h poprzez przeniesienie całego majątku spółki (...) S.A. będącej spółką przejmowaną na spółkę (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością jako spółkę przejmującą.

Zgodnie bowiem z brzmieniem art. 493 § 2 k.s.h. połączenie następuje z dniem wpisania połączenia do rejestru właściwego według siedziby, odpowiednio spółki przejmującej albo spółki nowo związanej (dzień połączenia). Wpis ten wywołuje skutek wykreślenia spółki przejmowanej albo spółek łączących się przez zawiązanie nowej spółki, z uwzględnieniem art. 507. Zdanie drugie wskazanej jednostki redakcyjnej wprost wskazuje, iż dokonanie takiego wpisu do KRS spółki przejmującej wywołuje skutek w postaci wykreślenia spółki przejmowanej. Skutek ten następuje zatem już z chwilą dokonania tego wpisu – mającego charakter konstytutywny. Dokonanie natomiast w KRS spółki przejmowanej jej wykreślenia ma jedynie charakter deklaratoryjny, albowiem skutek w postaci wykreślenia – zgodnie z art. 493 § 2 k.s.h - nastąpił już wcześniej – z chwilą dokonania wpisu o połączeniu w KRS spółki przejmującej. Nie jest zaś zgodnie z zasadami logiki formalnej możliwe, ażeby dany byt jednocześnie nie istniał i istniał. Takiej zaś sytuacji upatruje w zażaleniu powód podnosząc, iż wpisu o wykreśleniu pozwanej spółki (spółki przejmowanej) dokonano dopiero dnia 30 czerwca 2015 r. Gdyby podzielić argumentację skarżącego, należałoby uznać, że w okresie od dnia 30 kwietnia 2015 r. do dnia 30 czerwca 2015 r. pozwana spółka (spółka przejmowana) jednocześnie nie miała bytu prawnego (w związku z dokonaniem wpisu o połączeniu w KRS), jak i byt ten miała (w związku z niedokonaniem jeszcze wpisu w KRS spółki przejmującej, tj. pozwanej, o jej wykreśleniu). Podkreślić należy, iż to przepis art. 493 § 2 k.s.h określa moment zaistnienia skutku utraty podmiotowości prawnej spółki przejmowanej.

Przechodząc zaś do podnoszonej przez powoda kwestii możliwości uzupełnienia braków zdolności sądowej po stronie pozwanej w trybie art. 70 § 1 k.p.c. wskazać należy, iż stanowisko powoda w tym zakresie nie zasługuje na uwzględnienie. Stosownie do brzmienia art. 70 § 1 k.p.c. jeżeli braki w zakresie zdolności sądowej lub procesowej albo w składzie właściwych organów dają się uzupełnić, sąd wyznaczy w tym celu odpowiedni termin. W wypadkach, w których ustanowienie przedstawiciela ustawowego powinno nastąpić z urzędu, sąd zwraca się o to do właściwego sądu opiekuńczego. Wskazać przede wszystkim należy, iż określenie okoliczności, w których aktualizuje się odczytywana z

tego przepisu norma następuje tylko i wyłącznie wtedy, gdy braki w zakresie zdolności sądowej dają się uzupełnić. W doktrynie zaś wprost wskazuje się, iż możliwość usunięcia braku zdolności sądowej w trybie art. 70 § 1 k.p.c. wchodzi w grę wyłącznie wówczas, gdy powództwo zostało wytoczone przez istniejącą jednostkę organizacyjną lub przeciwko takiej jednostce oraz gdy nabycie podmiotowości prawnej przez taką jednostkę wiąże się z wpisem do właściwego rejestru, a sąd uzyska informację, że postępowanie o wpis jest w toku [por. J. J., w: Kodeks postępowania cywilnego, T. I, red. J. J., K. P., 1989, s. 160].

W przypadku rozpatrywanym w niniejszej sprawie takie uzupełnienie braku zdolności sądowej po stronie pozwanej nie było natomiast możliwe, albowiem pozwana przed wytoczeniem powództwa utraciła swój byt prawny, a tym samym utraciła zdolność sądową i jej odzyskanie przez nią nie jest możliwe. Spółka przejmująca (...) Polska nie jest bowiem tym samym podmiotem, co pozwana, lecz innym podmiotem, który wszedł w jej ogół praw i obowiązków w drodze sukcesji uniwersalnej. Podmiot ten posiada zatem legitymację procesową, aby być ewentualnie stroną procesu o roszczenia odszkodowawcze powoda, tym niemniej nie jest stroną pozwaną w niniejszej sprawie. W tych okolicznościach Sąd Rejonowy zasadnie zatem uznał, że zaszła negatywna przesłanka procesowa z art. 199 § 1 pkt 3 k.p.c. skutkującą odrzuceniem pozwu.

Jednocześnie Sąd Okręgowy na podstawie art. 350 § 3 k.p.c. z urzędu sprostował oczywistą niedokładność w brzmieniu punktu 2 postanowienia z dnia 2 lutego 2016 roku w ten sposób, że przed słowami „odrzucić pozew” wpisał słowa „uchylić nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 13 sierpnia 2015 roku, wydany przez Sąd Rejonowy Szczecin – Centrum w Szczecinie – sygn. akt X GNC 1364/15 i”. Zgodnie bowiem z treścią art. 502¹ § 2 k.p.c. jeżeli po wydaniu nakazu zapłaty okaże się, że pozwany w chwili wniesienia pozwu nie miał zdolności sądowej, zdolności procesowej albo organu powołanego do jego reprezentowania, a braki te nie zostały usunięte w wyznaczonym terminie zgodnie z przepisami kodeksu, sąd z urzędu uchyla nakaz zapłaty i wydaje odpowiednie postanowienie. W przedmiotowej sprawie wydany w sprawie nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym podlegał w świetle brzmienia powyższej normy prawnej zatem uchyleniu przez sąd z urzędu. Konsekwencją braku zdolności sądowej pozwanego w chwili wniesienia pozwu było zaś odrzucenie pozwu, o czym orzekł Sąd I instancji.

W związku z powyższym, wobec niezasadności zażalenia skarżącego, Sąd Okręgowy, na podstawie art. 385 w zw. z art. 397 § 2 zdanie pierwsze k.p.c., orzekł jak w sentencji.

SSO A. Budzyńska SSO N. Pawłowska – Grzelczak SSO A. Kądziołka